

A portrait of P.P. Lampe, a middle-aged man with short grey hair, wearing a light blue shirt, a brown patterned tie, and a grey suit jacket. He is smiling slightly and looking towards the camera. The background is a blurred stone wall. The image is framed by a red border at the top and bottom.

Voorzitter P.P. Lampe, Raad van Arbitrage voor de Bouw

**‘Eens per
14 dagen
zit ik in
de gevangenis’**

De Raad van Arbitrage voor de Bouw. Een instantie die weliswaar bekend is in de bouwwereld, maar gezien de grote historie enigszins onderbelicht is gebleven. In april werd het 100-jarig bestaan gevierd. Reden genoeg om naar Utrecht af te reizen en de voorzitter te interviewen.

Meester P.P. Lampe is sinds een aantal jaren voorzitter van de Raad en mocht iemand denken dat hij gezien zijn leeftijd (67) dit als een bijbaantje ziet, dan zit men er ver naast. Vol geestdrift vertelt de heer Lampe over de Raad, het werk, de spanningen en de medewerkers. Om te beginnen bij het begin. De Raad is dus 100 jaar geleden opgericht en wel omdat de aannemers niet tevreden waren met de toenmalige procedures. Als in die tijd een aannemer een probleem had met de overheid, werd daarover uiteindelijk een beslissing genomen door de minister. Uiteraard voelt het niet goed als dezelfde instantie zowel de uitvoerende als de rechtspreekende macht vertegenwoordigt. Uit de behoefte aan een onafhankelijke instantie werd vervolgens de Raad geboren.

DESKUNDIG

De Raad beschikt over een groot aantal deskundigen, die op oproepbasis worden ingeschakeld om als arbiters geschillen in de bouw te beslissen.

Lampe: 'Kijk, het grote verschil tussen ons en een normale rechter is onze technische deskundigheid. Driekwart van onze arbiters heeft een technische achtergrond, als aannemer, architect of adviseur. Moet bij een normale rechtsgang een expert worden ingeroepen, bij ons zit die al in de zaal. Daarom gaat alles sneller en beter.'

Techniek is prima, maar hoe kan een voor deze klus aangestelde aannemer-arbiter ook nog eens de juridische eisen vervullen? 'Goede vraag: daarvoor hebben we 18 secretarissen in vaste dienst. Allen met een gedegen juridische achtergrond en opleiding; zij assisteren de arbiters en zorgen ervoor dat ook juridisch

alles naar wens verloopt. In hoger beroep zijn er bovendien steeds drie arbiters, waarvan er ten minste één een juridische achtergrond heeft', aldus de voorzitter.

SELF SUPPORTING

Overigens is de Raad van Arbitrage voor de bouw geen gesubsidieerde instelling. Alle middelen moeten uit arbitragezaken gefinancierd worden en dat is nogal moeilijk voorspelbaar. Lampe: 'Daarom hebben we reserves opgebouwd, zoals het een goede stichting betaamt.' Op een bepaald moment werden deze reserves zelfs te groot, daarom heeft de Raad in 2007 de tarieven met ongeveer 8% verlaagd. 'Niet dat dit een uitnodiging

is om meer zaken te beginnen', zegt de heer Lampe snel. 'Integendeel: het lijkt tegenstrijdig, maar hoe minder procedures er gevoerd worden, hoe beter. Momenteel doen we een goede 1000 zaken per jaar en hebben we een omzet van 3,3 miljoen euro met een vaste staf van 37 medewerkers.'

BOUWFRAUDE

Lampe: 'Het is wel grappig: ik ben in de Raad van Arbitrage voor de Bouw terechtgekomen omdat ik als een van de weinigen in het verleden niets met de bouw te maken had gehad. Tijdens de bouwfraude-enquête van

een paar jaar geleden bleek dat veel grote aannemers in strijd met de wet bij aanbestedingen vooroverleg hadden gepleegd. Dat gaf veel deining in de bouwwereld, ook bij de Raad – hoewel die er eigenlijk volstrekt buiten stond. Één van de gevolgen was, dat men voor de vacante voorzittersfunctie iemand zocht die niets met de bouwwereld van doen had, met een onberispelijke juridische achtergrond. Ik was toen 65 en had net besloten om mijn lange loopbaan als rechter te beëindigen en mijn functie van president van de rechtbank Maastricht neer te leggen. Enfin, ik had het juiste profiel op het juiste moment.

PRAKTISCH

Lampe: De Raad heeft in bouwzaken een kennisvoorsprong ten opzichte van de overheidsrechter. Bovendien heeft men er de wil om problemen snel en praktisch op te lossen. Zelf werd ik bij mijn aantreden prettig verast door de bouwwereld. Nooit zo'n verfrissende bedrijfstak gezien, vol met mensen die naar praktische oplossingen zoeken. Dat geldt ook voor de arbiters van

de Raad. Zij gaan bovendien heel zorgvuldig te werk. De Raad heeft daar bij de mondelinge behandeling ook altijd de tijd voor gegund. Wilden gedaagden uitvoerig praten over een technisch facet, dan werd daar tijd voor ingeruimd. Iedereen had immers hetzelfde doel: een snelle en praktische procedure, waarin partijen echter de volle ruimte kregen om bij de mondelinge behandeling hun standpunten naar voren te brengen.

Helaas, althans voor de doelstelling van de Raad, zien we tegenwoordig een andere beweging opkomen, namelijk de juridisering. De partijen schakelen vaker dan vroeger advocaten in en die zorgen voor een uitgebreid schriftelijk debat in twee of meer etappes. Op zich niets mis mee, maar het vertraagt de rechtsgang, terwijl de Raad juist bedoeld was om te zorgen voor procedures die niet alleen deskundig maar ook snel gevoerd zouden worden.'

VALKUILEN

De technische deskundigheid en de praktische instelling van de arbiters kunnen paradoxaal genoeg een valkuil opleveren. Als een arbiter in het geschil dat partijen aan hem voorleggen een technisch probleem onderkent, zal hij geneigd zijn om meteen zelf actief naar de oplossing te gaan zoeken of om daarover met één van partijen in debat te gaan. Lampe: 'Dat moet hij niet doen, want dan kan het

gebeuren dat hij buiten het geschil treedt dat aan hem is voorgelegd. Ook zou hij op die manier ongewild de schijn kunnen opwekken dat hij partijdig is. Hij moet afstand bewaren tot partijen, hij moet in al zijn uitlatingen strikt neutraal blijven en hij moet pas in zijn vonnis laten blijken wat zijn oordeel is.

Zo zijn er nog wel meer valkuilen – wij behandelen die allemaal in de cursussen, die wij elk jaar aan onze arbiters laten geven.'

ONAFHANKELIJK

Geen wereld is zo klein als de bouw, hoe kan de Raad dan garanderen dat de arbiter onafhankelijk is? Lampe: 'We hebben hier een drietrapsstelsel voor. Als eerste selecteer ik als voorzitter van de Raad voor een bepaalde zaak een arbiter (of, als het een grote zaak is, drie arbiters). Ik let daarbij op de aard van het geschil en de

specifieke deskundigheid van de arbiter en ik probeer een arbiter uit te kiezen die geen enkele band met de partijen in het geschil heeft. Wij hebben daarvoor een uitgebreid gegevensbestand in de computer opgeslagen. Vervolgens moet deze arbiter een verklaring ondertekenen dat hij geen relaties heeft met de betreffende partijen. Ten slotte kunnen altijd nog de partijen of hun gemachtigden bezwaar maken tegen een bepaalde arbiter.'

Van de ongeveer 1000 zaken die per jaar behandeld worden, eindigt ongeveer 10% in een schikking. Een

percentage dat beduidend lager ligt dan bij de gewone rechtspraak. Waar dit precies aan ligt, weet de heer Lampe niet. Mogelijk dat problemen rondom techniek zich minder lenen voor een schikking. Wat wel een duidelijke trend is en mogelijk hiermee te maken heeft, is dat de zaken steeds groter worden. Al jaren stijgt het aandeel van zaken met een belang dat groter is dan 50.000 euro.

PENSIOEN?

Hoe lang blijft de heer Lampe nog aan als voorzitter van de Raad? 'Het reglement stelt een leeftijdsgrens van zeven-tig jaar, dat betekent voor mij dat ik nog drie jaar voorzitter mag blijven. Dat doe ik graag, uiteraard zolang ik het leuk blijf vinden en er genoeg tijd overblijft voor andere werk-

zaamheden. Zo ben ik bijvoorbeeld ook lid van de commissie van toezicht en voorzitter van de beklagcommissie van de gevangenis van Sittard. Elke 14 dagen bekijken we daar of klachten van gevangenen al dan niet gegrond zijn. Voor mij een van de interessantste nevenactiviteiten die ik ooit heb gehad'

ADVIES

Heeft de voorzitter ten slotte nog een advies voor de bouw? 'Jazeker: leg alles vast! Is er een wijziging van het oorspronkelijke bestek afgesproken, wil bij voorbeeld de opdrachtgever toch een goedkopere uitvoering en heeft u als aannemer gewaarschuwd voor de gevolgen daarvan? Geen probleem, maar bevestig het wel even schriftelijk. Zo veel problemen ontstaan uit het verschillend interpreteren van afspraken. Ook hier geldt: voorkomen is beter dan genezen.'

www.raadvanarbitrage.nl

De mobiele brigade van Atlas Copco

Sloop, wegebouw, renovatie ... werkzaamheden waarvoor solide en betrouwbaar materiaal noodzakelijk is. Oftewel: werk dat geknipt is voor de mobiele compressoren en generatoren van Atlas Copco. Voor iedere toepassing hebben we de juiste machine, waar u dag in, dag uit op kunt rekenen. Onze robuuste machines zijn gemakkelijk te bedienen, te verplaatsen en overal inzetbaar.

Zorg voor het milieu, zorg voor u.

Bij onze mobiele compressoren en generatoren staat innovatie en zorg voor het milieu centraal. De schone en stille dieselmotoren verbruiken weinig brandstof en voldoen volledig aan de laatste milieu- en emissie-eisen. Verder houden we rekening met de gebruiker. Al tijdens de ontwikkelingsfase besteden wij veel aandacht aan de ergonomische eigenschappen van de nieuwe producten. Daar kunt u mee voor de dag komen.

Wilt u meer informatie over onze mobiele brigade? Neem dan telefonisch contact met ons op of mail naar: demobilebrigade@nl.atlascopco.com.

Committed to your superior productivity.

Atlas Copco Compressors Nederland
Merwedeweg 7, 3336 LG Zwijndrecht
Postbus 200, 3330 AE Zwijndrecht
Tel (078) 6230 227 Fax (078) 6230 226

www.atlascopco.nl

Atlas Copco